

3. Scobel A. China and Strategic Culture / Scobel A. – W: Strategic Studies Institute, 2002 – May.– 27p.
4. Dellios R. How May the Word Be at Peace: Idealism as Realism in China's Strategic Culture // Hudson V. M. Culture and Grand Strategy in China History / R. Dellios.– Princeton: Princeton Univ. Press.,1995. – P. 201-230.
5. Gray C. Strategic Culture as Context: The First Generation of Theory Strikes Back / C. Gray // Review of International Studies. -1999. – № 25. – P.49-69.
6. Sondhaus L. Strategic Culture and Ways of War / Sondhaus L.– N.Y.: Routledge Military Studies, 2006.– 160 p.
7. Jijun Li Traditional Military Thinking and the Defensive Strategy of China / Jijun Li.– PA: Carlisle Barraks, 1997.– 19p.
8. Miller F.L. Jr. Impact of Strategic Culture on U.S. Policies for East Asia / Miller F.L. Jr. – PA: Carlisle Barraks, 2003.– 19p.

Пугачова Д.В.

аспірант

ДУ «Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України»

ЗБРОЙНІ СИЛИ КОРОЛІВСТВА ДАНІЇ У ВІЙСЬКОВІЙ СТРУКТУРІ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО АЛЬЯНСУ

Королівство Данія з 1949 р. є членом НАТО, що визначає тісне співробітництво її збройних сил з силами альянсу. Військово-політичне керівництво країни повністю підтримує положення коаліційної військової стратегії альянсу, розглядаючи його в якості головного гаранта збереження миру в Європі та національної безпеки [1, р. 21].

Внутрішня структура та організація збройних сил Данії формується зважаючи на її членство в НАТО. Відповідно до конституції Королівства главою держави і верховним головнокомандуючим збройними силами є монарх. Фактично ж основні питання військової організації вирішуються парламентом і урядом через міністерство оборони.

Парламент Данії визначає основні напрями формування збройних сил і затверджує військовий бюджет. Лише за його згоди збройні сили можуть бути передані до складу об'єднаних сил НАТО.

Уряд Данії на чолі з прем'єр-міністром відповідає за стан і організацію збройних сил країни. У виняткових випадках, наприклад при виникненні воєнної загрози, коли неможливо терміново зібрати парламент, він може звернутись до керівництва НАТО з проханням про виділення сил посилення і прийняти рішення про передачу своїх військ до складу Об'єднаних збройних сил блоку.

Керівництво силами і коштами, які виділяються у воєнний час в оперативне підпорядкування командуванню блоку, здійснює командувач оперативними силами Данії (він також командує субрегіональним командуванням Об'єднаних

збройних сил НАТО «Північ-Схід»). У мирний час до його обов'язків входить контроль за ходом бойової підготовки і відповідністю рівня бойової готовності з'єднань, частин і підрозділів, призначених для передачі до Об'єднаних збройних сил блоку, встановленим нормативам. Він підпорядкований головнокомандувачу збройними силами Данії, а по лінії НАТО – командувачу регіональним командуванням «Північ» [2].

Сухопутні війська Данії є найчисельнішими у збройних силах і призначаються для оборони країни як самостійно, так і у взаємодії з іншими видами збройних сил і військами посилення союзників по Північноатлантичному союзу, а також для дій у складі об'єднаних сил НАТО в зоні відповідальності блоку і багатонаціональних формуваннях при проведенні миротворчих операцій під егідою міжнародних організацій.

Датська бригада реагування є найбільш боєздатним з'єднанням сухопутних військ. Вона призначена для ведення оборонних дій на Датських островах або у складі корпусу реагування НАТО.

Військово-повітряні сили Данії включають сили і засоби ВПС і ППО, які входять до складу тактичного авіаційного командування. Перед ним поставлені такі основні завдання: авіаційна підтримка сухопутних військ і військово-морських сил; участь в операціях ОВПС НАТО; протиповітряна оборона важливих об'єктів і угруповань військ; охорона наземних і морських комунікацій; ведення повітряної розвідки; перекидання повітрям військових підрозділів, вантажів.

Військово-морські сили Данії включають оперативне командування ВМС, Гренландське військово-морське командування і військово-морське командування на Фарерських островах. Основними їх завданнями у мирний час є: охорона територіальних вод, контроль за судноплавством і економічною діяльністю в територіальних водах і винятковій економічній зоні, підготовка екіпажів кораблів і частин ВМС до виконання бойових завдань та участі у миротворчих операціях, надання допомоги рятувальним службам під час аварій і катастроф у прибережних водах. Крім того, передбачається участь ВМС у складі Об'єднаних збройних сил блоку при виконанні ними своїх зобов'язань як у зоні відповідальності НАТО, так і за її межами, а також в операціях багатонаціональних сил з підтримки і встановлення миру.

У Данії налічується близько 30 морських портів, придатних для базування та ремонту кораблів різних класів. Командування НАТО активно використовує їх для перекидання вантажів та особового складу до Європи з Американського континенту і Британських островів.

Відповідно до вимог НАТО збройні сили Данії включені до складу сил реагування та головних оборонних сил. До сил реагування країна виділяє: датську бригаду реагування, розвідувальний підрозділ, підрозділ спеціального призначення, підводний човен, корвет, два тральщика, два фрегати, два інспекційних катери, загін літаків F-16 та ін. До сил негайного реагування НАТО включені розвідувальна рота, загін літаків F-16, фрегат і

корвет. Датська мотопіхотна дивізія входить до складу німецько-датсько-польського об'єднаного корпусу (штаб у м. Щецин, Польща) [3].

Починаючи з 90-х рр. ХХ ст. Данія активно бере участь у військових операціях НАТО (більше 20) – були задіяні більше 44 000 датських військовослужбовців, які виконували завдання на Балканах (в Косово, у складі КФОР, знаходилось близько 850 осіб), в Іраку, Пакистані, Македонії, Афганістані (контингент з 290 датських військовослужбовців, розташовувався в південній частині країни), Грузії, Таджикистані, на Близькому Сході, Лівії (датські ВПС брали участь в операції «Одіссея Світанок») [4].

Отже, всі види збройних сил Королівства Данії беруть активну участь у військових структурах НАТО і безпосередньо задіюються в операціях альянсу. Це визначається військовою доктриною країни, яка формується з урахуванням членства країни в НАТО та національних інтересів Королівства.

Література

1. Brett J. No New Dividing Lines. Danish Defence Support to the Baltic States. Copengagen, 2002. – P. 21
2. NATO The Cornerstone of Danish Security. Сайт Forcvarsministeriet. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fmn.dk/eng/allabout/Pages/NATOTheCornerstoneofDanishSecurity.aspx>
3. Вооружённые силы Дании. Сайт 200 стран. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.200stran.ru/war_country68.html
4. Взаимодействие Дании и НАТО. Сайт НАТО РФ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://нато.рф/ru/denmark.html>

Свіца І.Ю.

студентка

Ужгородський національний університет

ДЕРЖАВА ТА СУВЕРЕНІТЕТ: УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД

Питання держави та її суверенітету – болюча проблема сучасних днів України. Російсько-українська війна, АТО, Україна як держава на міжнародній арені, Україна – не розбудована, не встановлена держава та інші фрази які віють ЗМІ, на устах посадових осіб певних країн та певної категорії населення. Теоретичні визначення понять «держава», «право» були викладені в працях Арістотеля «Політика», Жан Боден «Шість книжок про республіку», Гуго де Гроот Гроцій «Про право війни і миру». Сучасні дослідження науковців також не оминають наш розгляд. Тут зазначаємо: Ю. Ключковський « Суверенітет: держави, нації чи народу?» В. Ісаїв «Українське суспільство на шляху перетворень: західна інтерпретація».